



## Barn- och utbildningsnämnden

Mihaela Landén Mammos  
Utvecklingsledare

## Riktlinjer skolskjuts

Dnr BUN23/161

Antagna av barn- och utbildningsnämnden 2023-12-12 § 61.

Riktlinjer för skolskjutsverksamheten i Ekerö kommun för elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Riktlinjerna utgår ifrån Regler för anordnande av skolskjutsverksamhet, antagna av kommunfullmäktige 1999-11-16 § 84.

### Övergripande bestämmelser för rätt till skolskjuts

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från skolan. Skälen kan vara lång färdväg, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet. När en ansökan om skolskjuts för en elev inkommer ska alla dessa förutsättningar prövas individuellt i det enskilda fallet.

Rätten till skolskjuts gäller inte elever i fritidshem eller fritidsklubb, då detta inte är en skolpliktig verksamhet. Kommunen erbjuder heller ingen skolskjuts till och från förskola eller pedagogisk omsorg.

Under skollov och andra dagar då skolan inte har någon skolpliktig verksamhet anordnas inte skolskjuts.

För elever med plats på korttidshem likställs detta med hemmet om korttidshemmet ligger i Ekerö kommun.

Rätten till skolskjuts regleras i Skollagen (2010:800). Ekerö kommuns skolskjutsverksamhet regleras i kommunal författningssamling 40:2.

### Hänvisningsskola

Beslut om skolskjuts fattas baserat på kommunens uppsatta kriterier mellan hemmet och den kommunala skola som ligger närmst elevens folkbokföringsadress, så kallad hänvisningsskola. Om en elev väljer en annan skola som ligger längre ifrån hänvisningsskolan beviljas endast skolskjuts om eleven uppfyller kriterierna för skolskjuts till hänvisningsskolan.



### **Elever i kommunal förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola**

Elever som väljer att gå i annan skola än den hänvisningsskola Ekerö kommun annars skulle placerat dem har bara rätt till skolskjuts om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Vid eget val av grundskola inom kommunen kan en elev få skolskjuts om villkoren i dessa riktlinjer uppfylls för rätt till skolskjuts till den skola som kommunen annars skulle placerat eleven i.

Vid eget val av grundskola utanför kommunen kan elever beviljas SL-biljett, under förutsättning att eleven är folkbokförd i kommunen och villkoren i dessa riktlinjer är uppfyllda för rätt till skolskjuts till den skola som kommunen annars skulle placerat eleven i.

Elev som väljer att gå i en annan kommuns anpassade grundskola har inte rätt till skolskjuts om plats erbjudits på den anpassade grundskolan inom kommunens gränser.

Elev som väljer att gå i en annan kommuns anpassade grundskola har enbart rätt till skolskjuts om det kan anordnas utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

### **Elever i anpassad gymnasieskola**

Elev som väljer att gå i en annan kommuns anpassade gymnasieskola eller en fristående anpassad gymnasieskola i kommunen har rätt till skolskjuts om det kan anordnas utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

I de fall kommunen inte har en anpassad gymnasieskola, utan elever hänvisas till andra kommuner, ska situationen jämföras med om eleven går i hemkommunens egen anpassade gymnasieskola.

### **Elevresor i gymnasieskola**

Kommunens ansvar för gymnasieelevernas dagliga resor till och från skolan regleras i lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, SFS 1991:1110, och i förordningen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, SFS:1120. Kommunens ansvar omfattar resor där färdvägen är minst sex kilometer.

Ekerö kommun har valt att ge alla elever i gymnasieskolan elevresor i form av SL-biljetter. Det är elevens gymnasieskola som delar ut SL-biljetterna. Ingen ansökan om skolskjuts görs.

Gymnasieskolan omfattas inte i övrigt av skolskjuts och kan inte beviljas särskild skolskjuts, självskjuts eller vinterskjuts. Gymnasieelever med funktionsnedsättning hänvisas till färdtjänst.

### **Fristående skola**

Enligt huvudregeln i Skollagen har elever som går i fristående skola inom kommunen inte rätt till skolskjuts. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen kan skolskjuts anordnas även för dessa elever.



Om en elev har rätt till skolskjuts till sin hänvisningsskola och där avståndskravet till den valda skolan också är uppfyllt, beviljas SL-biljett. Om det inte innebär en merkostnad för kommunen kan eleven också ha möjlighet att beviljas annan skolskjutsform efter en individuell bedömning.

## **Kriterier för att beviljas skolskjuts**

### **Avstånd till skola**

I första hand är det längden på skolvägen mellan hemmet och skolan som avgör om kommunen kommer att bevilja skolskjuts. Med skolväg menas här den kortaste användbara gång eller cykelväg till den skola som ett barn är hänvisad till.

Följande avstånd gäller till skola eller anvisad uppsamlingsplats/hållplats:

- Barn i förskoleklass med minst 2 km skolväg
- Elever i skolår 1–3 med minst 2 km skolväg
- Elever i skolår 4–9 med minst 4 km skolväg

### **Trafikförhållanden**

Elever ska kunna färdas till skolan på ett trafiksäkert sätt. Oavsett avståndsreglerna ovan kan skolskjuts beviljas om elevens skolväg bedöms vara trafikfarlig. Vid bedömningen bör vägens utformning, trafikmängd, hastigheter, siktförhållanden med mera vägas in. Barnets ålder ska också vägas in vid bedömningen.

### **Funktionsnedsättning**

För elever med funktionsnedsättning görs en individuell bedömning då hänsyn tas till funktionsnedsättningen, ålder och utveckling.

Det ankommer på elev och dess vårdnadshavare att inkomma med relevant medicinskt intyg/underlag för bedömningen.

Barn med funktionsnedsättning kan av socialtjänsten beviljas resor som inte omfattas av rätten till skolskjuts till och från skola. Färdtjänsten ansvarar även för resor till och från gymnasieskola för barn med färdtjänsttillstånd.

### **Annan särskild omständighet**

Pedagogiska eller sociala skäl som kan bedömas som väsentliga för att eleven ska klara sin skolgång på ett bra sätt kan vara grund för att bevilja skolskjuts. För beslut ska åtgärdsprogram och yttrande från kommunens centrala elevhälsa finnas.

Tillfälligt eller periodvis kan skolskjuts beviljas för elev av medicinska eller psykosociala skäl. Beslut ska grundas på utredning eller sakkunnig bedömning, och relevant underlag behöver inkomma till grund för bedömningen.

### **Växelvis boende**

Elev som bor på två adresser på grund av växelvis boende har rätt till skolskjuts om vägen mellan någon av bostäderna uppfyller kommunens avståndskriterier för skolskjuts. Det växelvisa boendet ska vara ett fast arrangemang och eleven ska i princip bo lika mycket hos



vardera vårdnadshavaren. Båda adresserna ska vara inom Stockholms län och folkbokföringsadress ska vara inom kommunen. Skolskjutsformen är i första hand SL-biljett, om inte skolbuss kan användas till båda adresserna. För skolskjuts till växelvist boende utanför kommunen beviljas endast SL-biljett. Taxi beviljas ej till och från bostad utanför Ekerö kommun.

### **Tillfällig skolskjuts på grund av olycka**

För elev som till följd av olycka eller skada har behov av tillfällig skolskjuts hänvisas till kommunens olycksfallsförsäkring som omfattar alla barn. Den tillfälliga skolskjutsen gäller, precis som övrig skolskjuts, enbart mellan hem och skola.

### **Placerade elever**

Vid en tillfällig placering utanför hemmet där eleven fortfarande ska gå kvar i skola (gäller grundskola i hemkommunen) ansvarar socialtjänsten för resa till och från skolan. Det gäller i samtliga fall av tillfällig placering utom de fall där eleven haft skolskjuts tidigare och är tillfälligt placerad inom kommunen, då ansvarar barn- och utbildningsförvaltningen för resan.

Vid tillfälle där en tillfällig placering övergår till stadigvarande placering där eleven folkbokförs i kommunen, exempelvis familjehem, ska eleven handläggas utifrån samma kriterier som övriga elever i kommunen.

### **Former för skolskjuts**

I Ekerö kommun finns följande former för skolskjuts:

- Reguljär linjetrafik/bussbiljett
- Särskild skolskjuts
- Självskjuts
- Vinterskjuts

### **Reguljär linjetrafik/bussbiljett**

Barn som är berättigade till skolskjuts ska i första hand använda sig av den reguljära linjetrafiken i kommunen. SL-biljetter köps in och hanteras centralt på barn- och utbildningsförvaltningens stab. Busskort för att koppla SL-biljetten delas ut på skolorna. Busskort för elever utanför Ekerö kommun kan hämtas i receptionen på Ekerö kommun. Kommunen ersätter inte borttappade eller förstörda SL-biljetter.

### **Särskild skolskjuts**

Med särskild skolskjuts menas att barn/elever åker med taxi eller med skolbuss från särskilda uppsamlingsplatser till skolan.

### *Taxi*

Skolskjuts med taxi beviljas i undantagsfall och efter individuell bedömning. Färdväg, tid och upphämnings- och avlämningsplats planeras utifrån schema från skolorna och kan inte ändras av vårdnadshavare. Som regel sker samåkning med andra elever, ensamåkning



beviljas endast i undantagsfall. Om lektion ställs in ändras inte tiden för skolskjutsen, eleven får då vänta i skolans lokaler.

#### *Skolbuss*

För skolbuss beviljas detta om upphämningsplats går att förlägga inom det avstånd som ligger inom ramen för det angivna kilometeravståndet. Vårdnadshavaren har tillsynsansvar på vägen mellan bostaden och uppsamlingsplatsen.

#### **Självskjuts**

Om det inte är möjligt att använda sig av den reguljära linjetrafiken eller av den särskilda skolskjutsen kan särskild överenskommelse göras med kommunen om så kallad självskjuts med egen bil eller båt. Ersättningen för bil utgår enligt kommunens regler för milersättning. För båt görs överenskommelser i varje enskilt fall om skälig ersättning.

Ersättning utgår, efter redovisning, för aktuell sträcka mellan elevens bostad och elevens skola. Ersättning utgår för maximalt två resor per dag oaktat antal elever som reser i fordonet.

Vid beviljande av ersättning för självskjuts ska elevens vårdnadshavare inkomma vid slutet av varje termin med underlag, vilket redovisar elevens namn, datum, körjournal samt uppgifter om mottagarkonto.

#### **Vinterskjuts**

Barn/elever kan under vintermånaderna (1/11 – 31/3) vara berättigad till vinterskjuts om de yttre förhållandena är sådana att de bedöms olämpliga för barnen/eleverna att själva ta sig till anvisad uppsamlingsplats.

#### **Undervisning på annan skola**

Undervisning som sker på annan skola än ordinarie skola, t ex om elever läser moderna språk, faller inte under ordinarie skolskjuts.

#### **Prao/praktisk arbetslivsorientering**

Prao är obligatoriskt under minst tio dagar från och med årskurs 8 i grundskolan. Prao är även obligatoriskt i anpassade grundskolan.

#### *SL-biljett*

För elever som får en praoplats längre bort än 4 km ifrån hemmet kan av skolan söka ersättning för resor. Reseersättningen motsvarar två enkelresor med SL, enligt SL:s billigaste färdstätt. Eleven och vårdnadshavare ansvarar själv för att spara på kvitton för resorna och lämna in till skolan.

#### *Taxi*

I de fall skolan arrangerat praoplats åt en elev som beviljats särskild skolskjuts med taxi ska skolskjuts även gälla till prao/praktisk arbetslivsorientering.

I de fall eleven själv hittar sin praoplats och denna medför ekonomiska svårigheter för kommunen ska detta anmälas för handläggning hos barn- och utbildningsförvaltningens

stab. Taxi beviljas i första hand inte till prao/praktisk arbetslivsorientering utanför kommunen.

### **Försenade elever**

Om eleven av någon anledning inte kommer att åka med sin särskilda skolskjuts ska vårdnadshavare avboka resan.

Om en/ett elev/barn missar sin skolskjuts är det vårdnadshavares ansvar att se till att eleven/barnet kommer till skolan. Om en elev missar skolskjutsen på grund av undervisningen är det skolans ansvar att ordna så att eleven kommer hem.

Skolskjuts med taxi ska avbokas i enlighet med informationen som förmedlas via kommunens beslut om beviljande. Om detta inte görs räknas detta som missad skolskjuts.

### **Bomresor**

Om vårdnadshavaren inte avbokar förbeställd taxiresa och detta medför en kostnad för kommunen kan vårdnadshavaren komma att bli ersättningskyldig för denna kostnad.

Vid de fall då en elev har fler än tre bomkörningar under en månad skickas en varning ut från förvaltningen. Fortsätter eleven att missa sin skoltaxi på grund av att avbokningar inte sker eller sker för sent blir vårdnadshavare ersättningskyldiga för samtliga bomkörningar därefter. Elever som missar många resor eller av annan anledning inte åker med sin utfärdade skoltaxi kan komma att få resorna pausade under obestämd tid.

Lista över bomkörningar tas fram av förvaltningen månadsvis.

### **Väntetider**

Den dagliga väntetiden i skolan före och efter lektion strävas efter att vara så kort som möjligt. Före lektion bör den inte överstiga en timme. Den sammanlagda väntetiden efter skolans slut bör inte överstiga tre timmar per vecka utan att meningsfull sysselsättning eller tillsyn kan ordnas.

### **Tillsynsansvar**

Utöver trafikförhållanden, avstånd och andra särskilda omständigheter ska även vårdnadshavarens tillsynsansvar vägas in i beslut om skolskjuts.

Enligt Föräldrabalken har vårdnadshavare tillsynsansvar över sina barn. Vårdnadshavarens tillsynsansvar anses gå över till huvudmannen när barnet eller eleven är fysiskt närvarande i sin förskoleklass, skola eller fritidshem. Kommunen är huvudman för kommunala skolor, skolans styrelse är huvudman om det är fristående skola.

Vårdnadshavaren har tillsynsansvar under följande period:

- På vägen mellan bostaden och hållplatsen/upphämnings- och avlämningsplatsen
- Under väntetider på hållplatsen/upphämnings- och avlämningsplatsen



Från det att skolskjutsen anländer till skolan och lämnar skolan har skolan tillsynsansvar för eleverna. Skolan har även ett ansvar att förvissa sig om att eleven är med på skolskjutsen och om inte undersöka varför så inte är fallet.

### **Borttappad SL-biljett**

En förstörd, borttappad eller stulen SL-biljett ersätts inte av kommunen. SL har en förlustgaranti som även täcker elevers SL-biljetter. Vårdnadshavare eller elev måste själv registrera kortet och biljetten på SL:s webbplats för att få tillgång till förlustgarantin. Det är SL som beslutar om villkor för förlustgarantin.

### **Force Majeure**

Vid yttre omständigheter som kommunen inte råder över kan inte skolskjuts garanteras. Exempel på sådana omständigheter kan vara naturkatastrofer, arbetskonflikter eller oframkomligt väglag. Kommunen betalar inte ut någon ersättning vid force majeure.

### **Synpunkter, frågor och klagomål**

Den som har synpunkter, frågor eller klagomål till kommunen angående skolskjutsverksamheten kan vända sig till kommunen.

### **Ansökan om och handläggning av skolskjuts**

Skolskjuts beviljas normalt för ett läsår i taget. Ansökan görs via Ekerö kommuns e-tjänst. Endast i särskilda fall godkänns ansökan på blankett, så som vid skyddad adress.

Handläggningstid för inkommen ansökan är 4–6 veckor. Inkommer ansökan före annonserat datum under vårterminen garanteras beslut innan nästkommande läsår påbörjas.

Varje ansökan handläggs i turordning från det datum de inkommit till kommunen. Varje skola handlägger sina egna ärenden avseende SL-biljett och skolbuss, och samtliga avslag ska skickas till staben på barn- och utbildningsförvaltningen. Handläggare på barn- och utbildningsförvaltningens stab handlägger taxi, självskjuts samt hanterar alla avslag i enlighet med barn- och utbildningsnämndens delegationsordning.

### **Överklaga beslut**

Den som vill överklaga ett beslut ska göra detta skriftligt inom tre veckor efter det att man har mottagit beslutet. I överklagan ska det framgå vilket beslut som överklagas samt vad i beslutet man vill ändra. Överklagan lämnas/sänds till kommunen.